

שיר השירים (27)

תחתם, והיינו דכתיב שיר השירים, כלומר: שיר של אותם שרים של מעלה, שיר הכולל כל ענייני התורה והחכמה וכח וגבורה במה שהיה ועתיד להיות, שיר שהשרים של מעלה שרים. אמר רבי אלעזר: אלו השירים עמדו עד שנולד לוי, אבל משנולד לוי ואילך אמרו שיר, כיון שנולד משה ונמשח אהרון ונתקדשו הלויים, נשלם השיר ועמדו על משמרותם וכו'. אמר רבי יהודה: למה נקראו השרים של מטה ללויים? על שנלווים ומתחברים למעלה כאחד, והשומע נלוה ונדבק נפשו למעלה, עד כאן מדבר הזוהר. והנה סיים המשגית ואמר לנו אין שייכות למדרגה עילאית זו. **ספר**
"כמוצא שלל רב, שיר השירים"

פְּלִילוֹת אֶחָזִי תָּרַב מְלָמְדִי מְלַחְמָה אִישׁ תָּרָבוּ עַל יָרְכוּ מִפְּתָד
פְּלִילוֹת (ח.ג.)

פירש"י "מְלָמְדִי מְלַחְמָה", מלחמתה של תורה וכו', **"אִישׁ תָּרָבוּ"**, כלי זיינו, הן מסורות וסימנים שמעמידים על ידם את הגירסא והמסורה שלא תשכח, **"מִפְּתָד פְּלִילוֹת"**, פן ישכחוה ויבואו עליהם צרות וכן הוא אומר (תהלים ב"ב) נשקו בר פן יאנף ותאבדו דרך. הרי לנו שמפרש רש"י מהי החרב ומהי המלחמה, מלחמה של תורה, על היהדות ועל המסורה שהדרך לנצח ולהבטיח המשכיותה אחת היא, על ידי העמדת הגירסא, לימוד התורה יגיעתה ועמלה. והנה רגילים לבאר כוונת דברי רש"י, דאמורים הדברים כלפי היצר וחילותיו, דאם רוצה האדם להילחם ביצרו העומד עליו יום יום להורגו, יש לו להיות אחוז חרב ומלומד מלחמה, מלחמתה של תורה. וכדברי חז"ל בגמרא קידושין (ל:): כך הקב"ה אמר להם לישראל, בני, בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין כנגדו. ועוד אמרינן אתם: תנא דבי ר' ישמעאל, בני אם פגע בכך מנוול זה משכחו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ שנאמר הלה כה דברי כאש נאם ה' וכו'. ואם כי פשוט וברור שהדברים אמת הם, הרי שיש להוסיף בכך ולומר שמשמעות הדברים הינה אודות חיי אדם יום יום, אודות מהות הגלות, גלות הגוף והנפש, אל מול הפיתויים מחד והגזירות מאידך, תרבות המערב שעלה נאמר: **"ובחקוקותיהם לא תלכו"**, מחד, ופוגרומים, עלילות דם ושאר התנכלויות מהתנכלויות שונות מאידך, לנצח ולהתקיים, אמר לו כי אחת היא, **"פְּלִם אֶחָזִי תָּרַב מְלָמְדִי מְלַחְמָה"**, ללחום מלחמה של תורה. עשו נתברך ב"על חרבך תחיה", ניתן לו כח עצום לכבוש ערים, ולהחריב מדינות ואומות, וכל זאת בחרבו. אכן כלי זיינו של יעקב הוא אחד, התורה הקדושה. אם עמל הוא ומתייגע בתורה אזי מנצח הוא את עשו על כל החיילות העומדים

הִנֵּה מִטָּתוֹ שָׁלְשָׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מְגַבְרִי יִשְׂרָאֵל (ג.ז.)

"הִנֵּה מִטָּתוֹ", ראשי תיבות **"המ"**, העולה בגימטריא **"אדם"**, **"מטה"** ראשי תיבות **"מ"ט השערים"**, אלו הם מ"ט שערים הטומאה שדבקו בנשמת ישראל בהיותם במצרים, **"שלמה"** מלשון שלמות. ובא זה ללמדנו שכל אדם המבקש להגיע אל תיקונו האמיתי ואל שלמות נפשו, ראשית כל עליו להינתק ממ"ט שערי הטומאה שבו, ולהתרחק מהם כמטחורי קשת. ולאחר שהסיר את הזוהמה הרוחנית מקרבו וקיים בנפשו, סור מרע, מעתה ייגש אל ועשה טוב, יבוא וידבק בתורה הקדושה, ויהגה ב"שישים גיבורים", אלו שישים מסכתות הש"ס אשר חובר על ידי גיבורי ישראל, אלו חכמי ומאורי הדורות, התנאים והאמוראים אשר העמיקו חקר בעיונם, ועמלו בחירוף הפש כדי לרדת לעומק הבנת התורה הקדושה. והנה ראשי התיבות של המילים **"שישים סביב"** עולה כנגד **"ש"ס"** אשר נכתבו על יד הגיבורים התנאים והאמורים ונושאי כליהם **"השלטי גיבורים"**, ועוד סופי תיבות של **"שישים סביב"** עולה כנגד **בם**, הרומז לתורה הקדושה שעליו נאמר **"ודברת בם"**, כי על האדם לדעת שתורה הקדושה וגמרא חד המה ועליו לעסוק בשניהם בד בבד.

פְּלִם אֶחָזִי תָּרַב מְלָמְדִי מְלַחְמָה (ח.ג.)

כתב המשגיח **רב וולבה זצ"ל**: ברמזי הרוקח על שיר השירים, בפסוק שלפנינו, מובאת גירסה במדרש: מלומדי מלחמה, אלו הלויים המכים בשיר, והדבר נפלא וזקוק להסבר: מדוע הלויים בשירים נקראים מלומדי מלחמה? אבל, ביאר המשגיח, ניתן להבין כי הלויים קדושי עליון, בשירים בבית המקדש הגיעו לדבקות עליונה ורוממות כזו, שמי ששמע שירתם הרגיש שיצרו הרע נמס בקרבו מרוב התלהטות הקדושה, כי הרי כל שירה היא רוממות, ומה גם שירת הלויים. והוא מציין לדברי הזוהר **הקדוש** (שמות), שמאריך בענין מעלת השיר, ובין היתר כתב וזה לשונו: אמר רבי נחמיה: אשרי הזוכה באותו השיר (של מעלה), דתניא: הזוכה באותו השיר, ידע בענייני התורה והחכמה, ויאזין ויחקור ויוסיף כח וגבורה במה שהיה ובמה שעתיד להיות, ובזה זכה **שלמה** לדעת. דתני רבי שמעון: **דוד המלך** ידע בזה, ותיקן שירים ותשבחות הרבה, ורמז בהם העתידות לבוא, והוסיף כח וגבורה בלשון הקודש. ו**שלמה** זכה יותר באותו השיר וידע החכמה ואיזן וחקר ותיקן משלים הרבה ועשה ספר מאותו השיר ממש, והיינו דכתיב: **"עשיתי משלים הרבה"** (קהלת ב), כלומר: קניתי לי לדעת שיר מאותן השירים העליונים ואשר

מולו, אך אם לאו "אתם לא? יכולים להם". הרי לנו כי הקיום בגלות תלוי רק בלימוד התורה, וזהו "פְּלֶם אֲחִיזִי תָרַב מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה" הגדה של פסח "שירת דוד"

פְּתוּד בְּלִילוֹת (ג.ח)

ופירש"י מהו הפחד, פן ישכחוה ויבואו עליהם צרות וכן הוא אומר (תהלים ב. יב): "נשקו בר בן יאנף ותאבדו דרך". הרי ששכחת התורה גורמת היא לצרות ולגזירות על כלל ישראל, ואכן אם נתבונן בתולדות עמנו, הרי שבכל פעם שהיה רפיון התורה מיד לאחריו הגיעו רעות וגזירות, כן היה בגזירות ת"ח ות"ט ובמסעות הצלב וכן הוא בשואה האיומה. כי כך גזרה חכמתו יתברך ויתעלה, שכאשר שוכחים ישראל את התורה הקב"ה מעוררם. וכאשר אינם שומעים בטוב, כאשר הערה סתם אינה מעוררם שולח הוא ומגלגל חובה ע"י חייב לעוררם ולהחזירם אליו בתשובה, אם ע"י גזירות ואם ע"י מלחמות. ואכן מצינו כן מיד אחר קריעת ים סוף, במלחמת עמלק, שאמר הכתוב: "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים" (שמות יז. ח) ופירשו חז"ל במדרש מהו 'ברפידים', על שום שרפו ידיהם בתורה, דברגע שישנו רפיון בלימוד התורה, מיד עמלק, היינו הסט"א, מרים את ראשו ומתעורר לפגוע ולהזיק ישראל. וכה הם דברי האור החיים הקדוש שם: להיות שנתעצלו בתורה שנשמשה למים ולאש וכו' ולא נתעסקו במלחמתה של תורה לזה הענישם בצמאון כנגד בחינת מים ובאש במלחמה של עמלק. הגדה של פסח "שירת דוד"

השאיפה: להיטיב בלי שום כוונה עצמית

אֲפָרְיֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַעְצֵי הַלְבָנוֹן. עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רַפִּידָתוֹ זָהָב מְרֻכָּבוֹ אֶרְנָמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אֶהְבָּה מִבְּנֹת יְרוּשָׁלַם (ג. ט-י)

אמר ה"סבא מקלם" וצ"ל: בפרשת תרומה אנו מוצאים, כאשר נצטווה משה רבינו על המשכן, מזהירו הקב"ה: "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי", כלומר: שלא לקחת בעל כרחם. ולכאורה זה פלא: וכי יעלה על הדעת שלאחר כל הטובות הגדולות שקבלו מהקב"ה, לאחר ביזת מצרים ולאחר ביזת הים, היתכן שלא ירצו לתת מחצית השקל? ועוד לשם המטרה הנעלה והנשגבה: כדי שה' יתברך ישכון בתוכם? אמנם, אמר ה"סבא", נתיישב לי בהקדם דברי בעל "חובות הלבבות" (שער עבודת האלוקים, פרק ו') שקבע כי האדם מרוב אהבתו את עצמו, אינו עושה צעד אחד בלא כוונת עצמו, ואף את המצוות הוא מקיים מתוך ציפייה לגמול. כאשר השם יתברך ביקש לשכון בינינו, לא היה העולם כדאי לכך אלא ע"י המעלות העליונות, כדרכיו יתברך, ואחת מהן היא ההטבה האמיתית ללא עירוב כוונה אחרת, רק בהתדמות אליו יתברך, כשם שהוא מטיב מחמת נדבה וחסד לנבראים, בלא שום כוונה אחרת חלילה. ועל כן נצטוו "מאת כל איש אשר ידבנו לבו",

רק נדבה, ללא שום מחשבה של קבלת פרס, רק כדי לעשות רצון אביו שבשמים, ולא שום מחשבה אחרת. זו כוונת הפסוק: "אֲפָרְיֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה... עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף... תּוֹכוֹ רָצוּף אֶהְבָּה מִבְּנֹת יְרוּשָׁלַם". כלומר: פנימיות כוונתם של המתנדבים היא רק נדבת אהבה, כאדם הנותן לאהובו האהוב כנפשו, אשר מתנתו היא כנותן לעצמו, או לבנו האהוב, בלי שום תקוות תמורה, כי קבלתו היא הפרס שלו. מעלה זו היא מעלה עליונה, ובכך נדמה שמשיג להקב"ה, כי בצלם אלוקים עשה את האדם. ואל יאמר אדם: הן אני רחוק מזה, כי עיקר מה שנדרש מן האדם להשתדל לעלות למעלות עליונות אף שטבעו עדיין רחוק מזה.

ספר "חכמה ומוסר"

הלכה: להפסיק מתלמוד תורה בשביל גמילות חסדים

כתב השו"ע (י"ד ס"י רמ"ו י"ח): היה לפניו עשיית מצוה ותלמוד תורה וכו'. כתב הפסקים ותשובות (אות מג): ובכלל מצוה שא"א לעשות ע"י אחר, הוא הדין מצוה גמילות חסדים וצדקה שא"א לעשות ע"י אחרים, כגון בשביל לשמח חתן וכלה, או בשביל הכנסת אורחים, באופן שאין אחרים שיקבלום בכבוד הראוי להם.

ספר "פסקים ותשובות"

פתגם: השתיקה היפה שבקולות.

ספר "שמחלה"

חקירה: פדיון הבן

רק האב מחיל את הפדיון או גם הכהן (כוונת הכהן) (הגר"ש שקאפ קידושין טז ד"ה אמנם)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: זיקנה בטרם עת: פלוני היו לו בנים סוררים, שהשביעוהו הרבה צער ועגמת נפש, עד שקפצה עליו זיקנה בטרם עת. קרא על עצמו את הפסוק: "כי תוליד בנים ובני בנים, ונושנחם"

ספר "חד וחלק" חלק ג' (דף קעג)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, פייגא אולגה בת ברנה, רינה בת פיבי, רבקה בת ליזה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אורליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה. מסעודה בת בלה, גלדיס קמונה בת רחל.

